

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	11 januari 2022
Zaaknummer	2362421
Portefeuillehouder	De heer G.J. Hendriks, wethouder
Onderwerp	Onderwijshuisvesting als programma

1. Kennisnemen van

de stand van zaken rondom de aanpak van onderwijshuisvesting als programma.

2. Inleiding

Uw raad heeft tijdens een Gesprek over de Vondelschool op 1 december jongstleden diverse vragen gesteld over het Integraal Huisvestingplan (IHP). Het gaat met name om de veranderende aanpak voor onderwijshuisvesting, de programma-benadering. Met deze raadsmededeling beantwoorden wij de gestelde vragen onder punt 4. We beginnen met de huidige uitvoeringsplanning van het IHP. Vervolgens lichten we eerste de problematiek toe waar we mee te maken hebben en vervolgens de ideeën over de programma-benadering. Daarna hebben we de processtappen met college en raad in een planning gezet.

3. Kernboodschap

De programma-benadering van onderwijshuisvesting geeft de mogelijkheid de problematiek binnen onderwijshuisvesting aan te kunnen pakken en zowel onze ambities op de korte en lange termijn kunnen verwezenlijken als de bestedingen beheersbaar te maken.

4. Consequenties

Huidige uitvoeringsplanning IHP

Onderstaand schema geeft de huidige uitvoeringsplanning aan voor de projecten uit het IHP. Een gekleurd vakje betekent dat (een deel van) de uitvoering van het project in dat jaar plaats vindt, doch niet per se gedurende het gehele jaar. (Zoals bij de Tweemaster en de Vondelschool: de Tweemaster wordt in begin 2023 opgeleverd, de Vondelschool start in het 2e kwartaal van 2023.) De scenario's verwijzen naar de scenario's uit het IHP. (Zie voor een grote versie van de planning einde van dit document.)

Uitvoering projecten conform IHP 2018 -2030													
Scholen	Scenario	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
PO													
Bussum													
Juliana Kwartellaan	renovatie												
Vondelschool	renovatie												
Bussumse Montessorischool	renovatie												
Katholiek Montessorischool	nieuwbouw												
Juliana Daltonlaan	renovatie												
Gooilandschool	instandhouden												
Naarden													
Tweemaster	nieuwbouw												
Min. Calschool (hoofd)	nieuwbouw												
Muiden													
PC Hoofd	nieuwbouw												
Interconfessionele school													
Muiderberg													
Oranje Nassauschool	nieuwbouw												
De Vinkenbaan													
SO													
Instituut Indon	renovatie												
VO													
St. Vitusmavo Naarden*	nieuwbouw												
Willem de Zwijger college*	nieuwbouw												
St. Vituscollege Bussum	renovatie												
Goois Lyceum	renovatie												

Paars = renovatie, Blauw = nieuwbouw, Groen = instandhouden (grotendeels buiten beschouwing gelaten).

*= Vitusmavo en Willem de Zwijger gaan fuseren en verhuizen naar nieuwbouw op de Hocraslocatie.

De tijdelijke huisvesting voor PO wordt achtereenvolgens gebruikt door de Tweemaster, de Vondelschool, de Calsschool, de KMS en de BMS (indien nodig). De achterlaatlocaties van Willem de Zwijger en Vitusmavo kunnen worden ingezet als tijdelijke huisvesting voor Goois Lyceum en Vituscollege.

Problematiek onderwijshuisvesting Gemeente Gooise Meren

De volgende problematiek speelt:

- In het IHP is alleen geld gereserveerd voor de bouw van scholen. Er is geen reservering gedaan voor o.a. sloopkosten, bestemmingsplanprocedures, locatiegebonden kosten (bijvoorbeeld door specifieke kenmerken van een gebouw of een slechte bereikbaarheid van de locatie) ed.
- In het IHP is een gemiddeld bedrag per m² aangehouden welke is gebruikt om op basis van leerlingprognoses een reservering per school te doen. Die bedragen zijn heel specifiek vastgelegd, terwijl de specifieke kenmerken van een project nog niet zijn meegenomen. Daarnaast doen we voorafgaand aan de start van een project de toets op de leerlingprognoses om definitief te bepalen hoeveel ruimte er nodig is. Dit valt vaak anders uit dan het uitgangspunt ten tijde van de vaststelling van het IHP.
- We hebben te maken met een stijgende markt qua prijzen in de bouw, en de verwachting is dat dit niet snel weer zal omkeren.
- We hebben geld gereserveerd voor de scholen die in het IHP het scenario 'nieuwbouw' of 'renovatie' hebben gekregen. Voor alle andere scholen (die allen op de lange termijn - 40-50 jaar - vervangen zullen moeten worden) bestaat geen reservering.
- De huidige begroting van de gemeente Gooise Meren laat geen ruimte voor extra investeringen.
- De huidige begroting voor onderwijshuisvesting biedt geen ruimte voor onvoorziene maar wel noodzakelijke plannen, zoals het speellokaal voor de Jozefschool.

Bovenstaande betekent dat er bij ieder project dat nu loopt onvoldoende middelen vanuit het IHP – en de vertaling daarvan in de programmabegroting – beschikbaar zijn om de ambities waar te maken, terwijl er ook geen ruimte in de begroting is om meer middelen aan onderwijshuisvesting toe te kennen. Onze ambitie om de projecten uit te voeren volgens de inhoudelijke uitgangspunten in het IHP is onverminderd groot, waardoor we uitvoering geven aan het coalitieakkoord.

Programma-benadering onderwijshuisvesting

Wij werken momenteel aan een completere benadering van onderwijshuisvesting, de programma-benadering, waarbij we bovengenoemde problemen aanpakken en zowel onze ambities zowel op de korte als lange termijn kunnen verwezenlijken als grip kunnen houden op de bestedingen. We hebben daartoe een opdracht gegeven aan ICSadviseurs en werken met hen samen vanuit onderwijshuisvesting en financiën. Doelen zijn:

- Inzicht krijgen in de benodigde financiële reserves om ieder schoolgebouw één keer per 40-50 jaar te vervangen, of dusdanig te renoveren dat het gebouw weer 40-50 jaar mee kan;
- Inzicht krijgen in de benodigde middelen die niet meegenomen zijn in de financiële paragraaf van het IHP;
- De besteding van middelen op korte, middellange en lange termijn beheersen;

- Procesmatige instrumenten ontwikkelen om op de korte, middellange en lange termijn te kunnen (bij)sturen;
- Enige flexibiliteit in de reservering en besteding van middelen om lopende projecten door te kunnen laten gaan;
- Enige flexibiliteit in de reservering en besteding van middelen om onvoorziene plannen op te kunnen vangen.

Op dit moment denken we aan de volgende zaken per termijn, deze worden verder uitgewerkt.

Lange termijn 40-50 jaar, langjarig financieel perspectief:

- Opbouwen van reserveringen voor vervanging alle schoolgebouwen in financieel model;
- Grofmazige planning (welke scholen in welk tijdvak);
- Reservering gelden op basis van kengetallen, gestoeld op vervanging.

Middellange termijn 5-10 jaar, concretisering projecten:

- Inhoudelijke ambities vastleggen met schoolbesturen (bijv. kwaliteitsniveau, duurzaamheid)
- Volgorde gewenste uitvoering bepalen met schoolbesturen

Korte termijn 2-3 jaar, ruimtetoedeling:

- Per locatie op basis van de specifieke kenmerken van het project de kostenposten (met bandbreedte) en benodigde processen (bijv. bestemmingsplanprocedure) in kaart brengen. (Hiermee kunnen we inspelen op de veranderende behoeften.)
- Definitieve planning bepalen.
- Werken binnen begrotingsplafond onderwijshuisvesting met vastgestelde inhoudelijke ambities en/of dekking kosten bepalen. (Hierdoor kunnen we de keuzes aanpassen aan de laatste stand van zaken en houden we beter aansluiting met de realiteit.)

Bovenstaande is nog niet volledig, maar het geeft een beeld van de aanpak. We werken verder uit per termijn welke besluitvorming bij welk orgaan thuis hoort en welke procesinstrumenten er nodig zijn om voortvarend uitvoering te kunnen geven aan het programma onderwijshuisvesting. Daarbij houden we rekening met de geldende wetgeving. Voor de middellange en lange termijn zijn extra middelen nodig, omdat er in de financiële systemen tot nu toe geen rekening is gehouden met vervanging van alle onderwijsgebouwen. We onderzoeken de wijze waarop we dit financieel goed kunnen borgen en welke mogelijkheden er zijn om de kosten te dekken.

5. Communicatie en participatie

Procesplanning met college en raad om te komen tot definitieve aanpak programma-benadering

- Dec 2021- jan 2022: uitwerking financieel model en procesinstrumenten per termijn
- Feb 2022: themaur college en raadsmededeling met stand van zaken
- Maart 2022: betrekken schoolbesturen middels een OOGO (ivm de verkiezingen kan het thema-uur met de raad pas later plaatsvinden)
- April 2022: themaur raad
- Mei-juni 2022: verdere uitwerking nav thema-uur raad
- 3e kwartaal 2022: besluitvorming college en raad

6. Vervolg

Zie procesplanning onder communicatie.

Uitvoering projecten conform IHP 2018 -2030												
Scholen	Scenario	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
PO												
Bussum												
Juliana Kwartellaan	renovatie											
Vondelschool	renovatie											
Bussumse Montessorischool	renovatie											
Katholiek Montessorischool	niewbouw											
Juliana Daltonlaan	renovatie											
Gooilandschool	instandhouden											
Naarden												
Tweemaster	niewbouw											
Min. Calschool (hoofd)	niewbouw											
Muiden												
PC Hoofd	niewbouw											
Interconfessionele school												
Muiderberg												
Oranje Nassauschool	niewbouw											
De Vinkenbaan												
SO												
Instituut Indon	renovatie											
VO												
St. Vitusmavo Naarden*	niewbouw											
Willem de Zwijger college*	niewbouw											
St. Vituscollege Bussum	renovatie											
Goois Lyceum	renovatie											

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

drs. E.M. Voorhorst,
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde,
Burgemeester